

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Bencze Péter és Társa Ügyvédi Iroda (... , ügyintéző: dr. Bencze Péter ügyvéd) által képviselt Budapest Főváros XIX. kerület Kispest Önkormányzata (1195 Budapest, Városház tér 18-20.) kérelmezőnek a Fővárosi Választási Bizottság (1052 Budapest, Városház utca 9-11.) által 2014. szeptember 18. napján meghozott 206/2014. (IX.18.) FVB számú határozata ellen a kérelmező részéről benyújtott bírósági felülvizsgálat iránti kérelem folytán megindult nemperes eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

v é g z é s t :

A Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Választási Bizottság 206/2014. (IX.18.) FVB számú határozatát megváltoztatja és a Budapest Főváros XIX. kerület Helyi Választási Bizottság 159/2014. (IX.12.) számú határozatát helybenhagyja.

A nemperes eljárás illetékét az állam viseli.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A. Cs. magánszemély 2014. szeptember 10-én kifogást nyújtott be a Budapest Főváros XIX. kerület Helyi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: HVB), amelyben előadta, hogy G. P. Budapest Főváros XIX. kerület Kispest Polgármestere – a 2014. évi önkormányzati választásokon az MSZP–„Együtt-PM”–DK–„Kispest Jövőjéért Egyesület” közös polgármesterjelöltje – a kerületi iskolás gyermekek számára a kerületi önkormányzat által díjmentesen biztosított füzetcsomag borítólapjaként a polgármesterjelölt 2014. évi választási plakátjához nagy mértékben hasonlító kampányanyagot mellékel. Álláspontja szerint ez a cselekmény sérti a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. §-ának (1) bekezdés c) és e) pontjában írt alapelveket.

A HVB a 159/2014. (IX.12.) számú határozatával a kifogást – annak elkésettsége okán – érdemi vizsgálat nélkül elutasította a Ve. 215. § b) pontja alapján. Indokai szerint hivatalosan ismert adat, hogy a kifogással érintett tájékoztatóval ellátott füzetcsomag kiosztására 2014. szeptember 1. és 2. napján került sor az iskolások számára. Ezért ez az időpont a kifogás alapjául szolgáló cselekmény jelölt általi elkövetésének időpontja, függetlenül attól, hogy egyes iskolások szubjektív körülmények miatt a füzetcsomagokat később kapták meg. Ezen időpont figyelembevételével a Ve. 209. §-ának (1) bekezdése értelmében a kifogásnak legkésőbb 2014. szeptember 5. napján meg kellett volna érkezni a HVB-hez, így a 2014. szeptember 10-én előterjesztett kifogás elkésett.

A határozat ellen a kifogással élő fellebbezést nyújtott be a Fővárosi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: FVB), amelyben a kifogását változatlanul fenntartva, a határozat megváltoztatását kérte. Azzal érvelt, hogy a jogsértés elkövetésének időpontja az a nap, amelyen a sérelmezett füzetcsomag a kifogásoló személy részére átadásra került. A jogorvoslati határidő kezdete továbbá nem a sérelmezett tevékenység kezdő időpontja,

hanem az az utolsó időpont, amikor a sérelmezett állapot még fennállt. A választói akaratot befolyásoló jogellenes kampánytevékenység a választó irányában realizálódik, ezért az az időpont bír jelentőséggel, amikor a füzetsomag a választópolgár felé átadásra került.

Az FVB a 206/2014. (IX.18.) számú határozatával az elsőfokú határozatot megváltoztatta és megállapította, hogy a Budapest Főváros XIX. kerület Kispest Önkormányzata által a XIX. kerületi iskolásoknak ingyenesen juttatott füzetcsomag borítólapja megsértette a választási eljárás esélyegyenlőség a jelöltek és jelölő szervezetek között, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlásra vonatkozó alapelvét, míg ezt meghaladóan – a bírság kiszabására irányuló indítvány tekintetében – a kifogást elutasította.

Az FVB a kifogást határidőben érkezettnek tekintette, mert a kifogás benyújtására meghatározott háromnapos határidőt a sérelmezett tevékenységnek a kifogástevő irányában történt megvalósulásának időpontjától számította. Elfogadta a kifogástevő azon állítását, hogy gyermekének betegsége miatt csak szeptember 8-án kerülhetett számára átadásra a sérelmezett borítóval ellátott ingyenes füzetcsomag és életszerűnek tartotta azt a körülményt, miszerint az iskolában – a hiányzásokból eredően – nem minden tanulónak tudták szeptember 1-jén átadni a füzetcsomagot. Erre tekintettel a kifogást érdemben vizsgálta meg.

Egyetértett a kifogástevővel abban, hogy G. P. választási óriásplakátjának a füzetcsomag borítólapjával való hasonlósága, a füzetcsomag választási kampányidőszakban való eljuttatása, a polgármester és a jelölt személyének azonossága – a jelöltre való egyértelmű utalás miatt – alkalmas a választói akarat befolyásolására, ezért a füzetcsomag borítója a Ve. 141. §-a szerinti kampányeszköznek minősül. Ezzel kapcsolatban a kifogástevő által megjelölt, a Ve. 2. § (1) bekezdés b) és d) pontjaiban foglalt alapelvek vonatkozásában jogsértés nem állapítható meg, ezek sérelme az ügyben fel sem vetődött.

A Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjában meghatározott alapelvek megsértését azonban megállapította. Kifejtette, hogy a választási esélyegyenlőség sérelmét [c] pont] eredményezi az önkormányzatnak a választási kampány időszakára eső olyan intézkedése, amely semleges pozíciójának feladását mutatja azzal, hogy az egyik jelölt mellett foglal állást, míg a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás sérelmét [e] pont] abban látta megvalósulni, hogy a füzetcsomag borítója nyilvánvalóan a polgármesterjelölt népszerűsítését szolgálta.

Az FVB határozatával szemben Budapest Főváros XIX. kerület Kispest Önkormányzata bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, amelyben a határozat megváltoztatását és a választási kifogás elutasítását kérte elsődlegesen annak elkésettsége okán, másodsorban érdemi jogszabálysértésre hivatkozással.

Jogszabályellenesnek tartotta az FVB megállapítását, miszerint a kifogás határidőben érkezett. Előadta, hogy a Ve. nem ismeri a szubjektív (jogorvoslati) határidő fogalmát, a jogszabály által megállapított határidők objektívek, az ezzel ellentétes megállapítás jogszabálysértő. Sérelmezte, hogy az FVB nem foglalt állást a kifogástevő folyamatos jogsértésre történő hivatkozása tárgyában, határozatában kifejezetten csak a Ve. 209. §-ának (1) bekezdését hívja fel. A kérelmező új bizonyítékként a bírósági felülvizsgálati kérelméhez csatolta a K. E. F. Általános Iskola 2014. szeptember 19-én kelt nyilatkozatát, valamint a hozzá mellékelte tankönyvsomag átvételéről szóló, a kifogástevő magánszemély által 2014. szeptember 2. napján aláírt átvételi elismervényt. Kifejtette, hogy nehezen hihető, sőt kifejezetten nem életszerű, hogy a kifogástevő szeptember 2-án az iskolában a tankönyvsomagot aláírásával elismerten átvette, ugyanakkor azonban a füzetcsomag átvételére nem került sor. Bár nem vitásan a füzetcsomag átvételéről nem készült külön átvételi elismervény, az azonban a már csatolt nyilatkozatból kétségtelen tényként állapítható meg, hogy azokat 2014. szeptember 1-jén kiosztották az osztályokban. Erre

tekintettel nem hihető és nem életszerű, hogy egy nappal a füzetcsomagok kiosztását követően a kifogástevő magánszemély a tankönyvesomagot átveszi, de a füzetcsomagot nem, és azt az iskola csak napokkal később a gyermekének adja át. Emellett azt sem igazolta, hogy a füzetcsomagot a gyermek szeptember 8-án kapta meg és annak tényét sem, hogy a kifogástevő ezt ugyanaznap megismerte. A csatolt orvosi igazolás szerint a gyermek 2014. szeptember 8. napján még orvosi kezelés alatt állt, az igazoláson dátum nem szerepel, ugyanakkor - ismeretlen okból - megtalálható rajta a kifogástevő magánszemély aláírása.

Sérelmezte a kérelmező a felülvizsgálati kérelmében, hogy a kifogástevő a fellebbezésében csak a Ve. 2. § (1) bekezdés b) és d) pontjaira alapozottan kérte a jogsértés megállapítását, az FVB ezért erre irányuló kérelem híján nem is vizsgálhatta volna a 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjaiban foglalt alapelvek sérelmét. A b) és d) pontokban foglalt megsértését az FVB sem látta megállapíthatónak, erre tekintettel a fellebbezést érdemben is el kellett volna utasítania.

Mindezen hivatkozások eredménytelensége esetére előadta azt is a kérelmező, hogy a kifogásolt cselekmény nem minősül kampánycselekménynek, nem alkalmas a választói akarat befolyásolására és ezért nem sértheti a Ve. 2. §-ának (1) bekezdésében foglalt alapelvek egyikét sem. Az ingyenesen biztosított füzetcsomagok, valamint az azokhoz mellékelte tájékoztatólap nem hozható összefüggésbe az önkormányzati választások kampánytevékenységével, azzal az önkormányzat az iskolás gyermekek és szüleik iskolakezdését kívánta támogatni.

A bírósági felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az FVB azon álláspontjával, hogy a kifogásolt cselekmény kampánycselekmény és a kifogás benyújtására nyitva álló törvényi határidőt ebben az ügyben attól az időponttól kell számítani, amikor a sérelmezett tevékenység a kifogástevő felé megvalósult, azaz a füzetcsomag-borító átadásra került. A bírósági eljárásban benyújtott új bizonyítékok alapján azonban a Fővárosi Ítéltábla arra a következtetésre jutott, hogy a kifogás elkésett, ezért az FVB határozatát megváltoztatta.

Nem volt alapos a kérelmező álláspontja abban, hogy a kifogásolt cselekmény nem tekinthető kampánycselekménynek, mert az nem alkalmas a választói akarat befolyásolására.

A Ve. 141. §-a értelmében kampánytevékenység a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlésére céljából.

A Ve. 139. §-a szerint a választási kampányidőszak a szavazás napját megelőző 50. naptól a szavazás napján a szavazás befejezéséig tart.

A Ve. 140. §-a alapján kampányeszköznek minősül minden olyan eszköz, amely alkalmas választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére, így különösen a plakát (a), jelölőszerzet vagy jelölt által történő közvetlen megkeresés (b), politikai reklám és politikai hirdetés (c), választási gyűlés (d).

A sérelmezett füzetcsomag borítóján szereplő kép – ahogy azt az FVB határozata helytállóan tartalmazta – az egyes apró részletekben megnyilvánuló eltérések ellenére egyértelmű hasonlóságot mutat G. P. polgármesterjelölt választási óriásplakátjával, és annak

a kifogásolt módon történő használata a Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint a Ve. 140. §-ában példálózó jelleggel felsorolt kampányeszközök közül a b) ponthoz, a jelölt által történő közvetlen megkereséshez áll legközelebb. Ezt a Ve. 149. §-a szabályozza, amely szerint választási kampányanyag a választópolgár részére közvetlen megkeresés módszerével is eljuttatható. Némileg azonban el is tér e kampányeszköztől, hiszen a sérelmezett esetben nem közvetlenül a választópolgárhoz, hanem a kerület általános iskolájának tanulói közvetítésével, és nem minden választópolgárhoz, hanem a tanulók szüleikhez jutott el a sérelmezett kampányanyag. Arra azonban kétséget kizáróan alkalmas volt, hogy a választási kampányidőszakban az ingyenesen juttatott adományt összekötve a jelenlegi polgármester képével befolyásolhassa a választói akaratot.

Tévesen hivatkozott a kérelmező a felülvizsgálati kérelmében arra is, hogy az FVB határozatában nem foglalt állást a folyamatos jogsértést illetően. A kérelemmel támadott határozat kizárólag a Ve. 209. § (1) bekezdését tartalmazza, amely szerint a kifogást úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett jogszabálysértés elkövetésétől számított harmadik napon megérkezzen a kifogás elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező választási bizottsághoz. Az FVB határozata – annak harmadik oldal hetedik bekezdése – kifejezetten tartalmazza, hogy a Fővárosi Választási Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a kifogástevő esetében a kifogás benyújtására meghatározott háromnapos határidőt 2014. szeptember 8-ától kell számítani, ugyanis a sérelmezett tevékenység a kifogástevő felé ezen időpontban valósult meg. Ebből egyértelmű, hogy az FVB nem folyamatos, hanem egyszeri cselekményként értékelte a kifogásolt magatartást, amely tekintetben a választópolgár általi megismerés időpontját kell vizsgálni.

Alappal tulajdonított jelentőséget az FVB a sérelmezett kampányeszközzel való tudomásszerzés idejének, mivel csak abban az esetben lehet alkalmas a választói akarat tényleges befolyásolására a kampányanyag, ha a választás előtt a megcélzott választópolgár birtokába kerül vagy arról egyéb módon tudomást szerez.

Az FVB határozata meghozatala során az időpont megállapításához rendelkezésre állt a K. E. F. Általános Iskola Igazgatójának nyilatkozata, miszerint a füzetcsomagok kiosztására 2014. szeptember 1-jén délelőtt került sor, valamint a kifogástevő gyermekének nevére kitöltött orvosi igazolás, ami igazolja, hogy a gyermek szeptember 1-től szeptember 8. napjáig betegség miatt kezelés alatt állt. Ez utóbbi bizonyíték alapján életszerűnek tartotta, hogy A. Cs. a sérelmezett magatartásról 2014. szeptember 8-án szerzett tudomást.

A Fővárosi Ítéltábla döntése meghozatalakor a Ve. 225. §-a alapján figyelembe vehette a kérelmező által benyújtott új bizonyítékokat is. A kérelmező csatolt egy 2014. szeptember 2-án kelt átvételi elismervényt, amely szerint a kifogást előterjesztő személy az iskolában a tankönyvcsomagot 2014. szeptember 2. napján saját kezű aláírásával elismerten átvette, valamint az iskola igazgatójának újabb, a korábbival lényegében azonos tartalmú nyilatkozatát arról, hogy az ingyenesen biztosított füzetcsomagokat szeptember 1-jén osztották ki az osztályokban, amelyeknek a gyermekek vagy a szülők részére átadás-átvételtől nem készült jegyzőkönyv. Helyesen hivatkozott a kérelmező arra, hogy kétséget ébreszt a tudomásszerzés állított időpontjával szemben az, hogy ha a kifogástevő személy szeptember 2-án a tankönyvcsomagot átvette, indokolatlan, hogy ezzel egyidejűleg a füzetcsomag átvétele nem történt meg. Emellett a csatolt orvosi igazolás szerint a gyermek 2014. szeptember 8-ig kezelés alatt állt, így ez is cáfolni látszik, hogy azon a napon vette

volna át az iskolában a füzetsomagot. Mindezek életszerűtlenné teszik a kifogástevő állítását a tudomásszerzést illetően, ezért a Fővárosi Ítéltábla azt állapította meg, hogy a füzetsomag legkésőbb 2014. szeptember 2. napján a kifogástevő birtokába került, amelyre tekintettel a 2014. szeptember 10-én benyújtott kifogás a Ve. 209. §-ának (1) bekezdése alapján elkésett. Megalapozottan került sor tehát a HVB által a kifogás érdemi vizsgálat nélküli elutasítására a Ve. 215. §-ának b) pontja alapján.

A Fővárosi Ítéltábla ezért a Ve. 231. § (5) bekezdése szerint az FVB határozatát megváltoztatta és a HVB határozatát helybenhagyta. Mindezek következtében érdemben nem vizsgálta a felülvizsgálati kérelemnek a határozat további anyagi- és eljárási jogszabályértésére vonatkozó hivatkozásait.

A felülvizsgálati kérelem eredményre vezetett, ezért a feljegyzett 10.000 forint illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében a Magyar Állam viseli.

Az Ítéltábla határozata ellen a jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. §-ának (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2014. szeptember 24.

Dr. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

Dr. Békefiné dr. Mózsik Tímea s.k.
előadó bíró

Dr. Pullai Ágnes s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: